

FELELŐS SZERKESZTŐ NAPLO

Helyzeti árak			
Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4.50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
TELEFON 308.
Egyes szám: 4 fillér.
Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos: Baranyay Lajos.

Kint a fronton

diadalmasan lengnek a zászlók, egészséges, életerős ifjak, férfiak milliói állják meg dicsőséggel helyett idehaza fekete hadak vonulnak fel: rokkantak, bénák, szegények, árvák, özvegyek; a diadalmi zászlók helyett özvegyi fátyolok, rongyok lógnak. A küzdők szeme harci dicsőségtől ragyog, itt-hon a kisirt szemgödrök kísértének s vonaglik a lélek! A kereszties hadak derekasan elvégzik a munkát, de azok nyomában hány keresztet látnak!

Világítélet folyik, nemzeteket mérnek. A nemzetek gériusza és a háboru furiái ösztöztünek, a nemzetek erejének, áldozatkészségének tűzpróbáját vivják, de itthon is a legnemesebbet váltják ki a lelkekből. Az áldozatkész irgalmasság megnyilvánulására az ellentétek törvénye indítja az embert; kiemeli az ideált a realitás kegyetlenségéből, megmutatja az idealizmust, melyből élünk és a realitás, melyben élünk.

A világháboru szenvedései széttrörik az egoizmus láncait. A békében azt hirdettük: az én házam a te korlátod, az én szobám nem a te otthonod; az én kenyermem nem a te éhséged csillapítására szolgál s most a közös szenvedés idején mindenünket megosztjuk a szűkölködőkkel, a háboru nyomorultjaival s most azt mondjuk: az én házam előttem mindig nyitva áll, az én otthonom a te otthonod is, az én javam a te javad is! Így hozza közelebb a szenvedés az embereket! Míg a békében eltasztjuk egymást, most testvérek vagyunk! A szeretet erős, mint az élet! Az emberek azt akarják, hogy szeressük őket! Ott akarunk meghalni is, hol szeretnek bennünket, — hát akkor, ha élni akarunk!?

Szeretjük az embereket, de még inkább úgy, ha élnek a nemzetnek, ha élnek a hazának. Lehet keresztelni vér-

rel, lehet keresztelni tüllel, a háboru hőseit keresztelik vérrrel, a békének nemes lelkeit keresztelik a szeretet tüllel. Ebben a keresztiségben mindnyájan részesei legyünk, mindnyájan akarjunk a szeretet által nemesülni, a nagy emberiség összes ideáljait emelkedni és egy jobb jövődőt utjait egyengetni és közelebb jönni.

Háboru.

Csapataink bevonultak Skutariba.

A montenegrói kapituláció technikai végrehajtása is körülbelül már szerencsésen véget ért. E rendkívüli és kényes aktus közben, mindenütt kimélettel voltunk a montenegrói lakosság iránt, és igyekeztünk a hegyi nép hátsómagvait tisztelgetni tartva végrehajtani ezt az elkerülhetetlen műveletet. A montenegróiak is mindenütt előzékenyek voltak velünk szemben. Csapataink egyébként Montenegroból már albán területre léptek és bevonultak Skutariba.

Néhány ezer szerb, akik a várost megszállva tartották, a harc elől kitérve, dél felé vonultak vissza.

Azonkívül csapataink a tegnapi nap folyamán bevonultak Niksicbe, Danilovgradba és Podgoricába. Az ellenség fegyverletétele mindeztideig surlódás nélkül ment végbe.

Egyes pontokon a montenegrói osztagok haderőnk megjelenését meg sem várva, a fegyvereket már előbb letették, hogy hazatérhessenek. Más helyeken a lefegyverzetek tulnyomó része a hadifogságot választotta a nekik megajánlott hazatérés helyett.

A lakosság csapatainkat mindenütt barátságosan, nem ritkán ünnepélyesen fogadta. Olyan zavargások, aminők például Podgoricában előfordultak, megszüntek, mielőtt az első osztrák-magyar osztag megjelent.

— Az olaszok.

Az ellenségnek a lafrauni szakaszon megkísérelt közeledését és egy olasz osztagnak a Rombon lejtőjén megkísérelt támadását visszavertük.

Kétszázézer.

A székesfehérvári Vöröskereszt pályaudvari kirendeltsége másfél éves, a haza és a sebesült katonák érdekében végzett nagy munka után — jubileumot ül. *Kétszázézer esetben volt segítségére az utazó sebesült és beteg katonának.*

Mennyi gond és munka, mennyi haza- és emberszeretet, mennyi áldás és önfeláldozás, mennyi jötemény és öröm, mennyi fény és melegség sugárzik ki ebből a számból: 200.000.

A sok ezer sebesült katona megviselt testi ereje táp és erő, a sok ezer sebesült katona szívében: *háláérzet és jötemény megemlékezés.*

Kétszázézer szülő, hitves, rokon lelkeben megnyugvás, hogy a háboru szenvedései, nélkülözései, minden nehézség között — mégis kinyújtja övéik felé áldó karját — a szeretet...

A sebesült és beteg katona mikor utazott a harcérőll, vagy egyik kórházból a másikba, vagy kórházból a káderhez, vagy a megnyitott helyről tovább sebesült égése és az élelmézési nehézségekből származó elhagyottság között a székesfehérvári Üditő állomás adott közülük sok ezernek kórtét s adott mindégyneknek élelmet, — üdítést.

Mit jelent ez a sebesülteknek és betegeknek, csak maguk tudják, csak maguk tudhatják — a sebesült katonák.

Leírjuk ide az étkezési menüt, jeleül annak hogy a székesfehérvári pályaudvaron megforduló sebesült vagy beteg katona — mint talán sehol másutt utaztatban — valóssággal hazait kap, polgári jó kosztot, szóval a szokványos katonai tömegfőzés között igazi — üdítést.

A menü a másfél éves főzés sokféle változatában: töltött paprika, töltött káposzta, nyulpörkölt, szarvas sült, csirkebecsinált, lácán pecsenye, főzelék feltéttel. Feltét: hus, tojás vagy a nyári nehezebb időkben bakarostélyos. Tészták: diós metél, mákos metél, sonkás, darás, lekváros, káposztás tészta. A délutáni csomagokban hus, szalonna, kalács alma, dió, zöldborsika, kenyér. Éjjeli, reggel, (ozsonnai) vonatknál egy pohár tejes kávé s kisegítésként tea; mindig meleg a kávé és mindig puha szép és jódarab a hozzáadott kenyér.

Ment ez a nagy sebesültvendéglátás minden vonatnál éjjel és nappal.

És éjjel is az állomás személyzete — mindig a főnöknevel az élen — inkább félőrával várta

előbb a vonatot mint egy perccel később. Bármilyen hideg volt az idő és bárhogy fujta a havat a szél.

Hadd álljon itt az állomás statisztikája legigazabb méltánylása-ként az állomás munkájának és a nagy munka letéteményeseinek, az állomás személyzetének: 1916. január 1-éig kiszolgáltattott az állomás 201572 drb. kenyert, 112135 pohár tejes kávé, 20378 adag teát 60448 ebédet, vacsorát, csomagot, 43859 cigarettát, 4420 szivart. Adott 3694 gyógyszert, 786 drb. mankót, 139 fejpárnát stb. Elintéztett sok száz hazahozatalt, tudakozódást. Irodai ügyforgalma 3264 volt.

És egy kis összehasonlítás: 23 üditő állomása volt az országnak. A két budapestit is beleértve Zichy Aladár grófnak, az üditő állomások miniszteri főmegbízottjának kimutatása szerint kiadtak összesen 789 ezer üditést. Az adag Székesfehérvárról volt minőségben a legváltozatosabb, leggazdagabb, számban a legnagyobb. Mert egyedül Székesfehérvárról álltak oda a sebesültek főzőkatiánához — az urinók.

Ellátott az állomás élelemmel és egyéb segélynyújtással kisebb átutazó katonai transzportokat, me nekülteket, minden, az állomás vasutasai és utazó polgári személyek között előforduló balesetet.

Csinált meleg és kedves *karácsonyt*; a karácsony éjszakáján uton levő sebesültek és betegek elhagyott kupéba is bevisen a karácsonyi szeretet fényét és melegét, kiosztott húsutort *pirostojást*, szóval ellátta az utazó sebesült katonát mindazzal, ami sokszorosan kedves ajándék a *katonának*, akinek a megpróbáltatásoktól, viharból, gyászból kijut, de az élet meleg érintéseit olyan fukaron mérki a mai idők.

És végül megemlékezünk az állomás *munkatársairól*. Sok ezer emberről, sok száz faluról: a magyar népről. Gróf Széchenyi Viktorné, gróf Pappenheim Zsigfriedné, (első perctől kezdve küldik a tejet), gróf Nadasdy Tamásné, gróf Apponyi Gézányé, gróf Cziráky Antal, gróf Esterházy M. Móric, a méltóságos és kegyelmes asszonyok és kegyelmes urak hazafias áldozatkészségéről hálással megemlékeztünk kirjuk pl. a sárkeszi Tóth Jánosné nevét, aki egyszer egy nagy edény töltött káposztát — hozott be gyalogszerrel sáros uton a fején. (Sárkeszi 14 km Székesfehérvártól és Tóth Jánosné 72 éves öreg asszony.) És Tóth Jánosnéhoz hasonló jó szívet hozta meg áldozatait a falvak egyszerű magyar népe: sok ezer *névtelen* hőse a sebesült katonák iránt való nagy szeretetnek.

Ettől a lelkes támogatástól felbuzdítva és megerősítve végzi az állomás munkásságát másfélszáz óta elfáradhatatlanul a haza és az ő szenvedő fia érdekében.

Tekintsén rá tiszteljelettel ez a város, melynek háborus kötelességteljesítéséből egy nagy részt vállalt magára a pályaudvari Úditó állomás: a város területén 200.000 alkalommal megforduló sebesült és beteg katonák szeretetteljes felkarolását.

A hadbavonultak vagyona.

Nemrég érdekes rendelet érkezett a vármegyéhez. A rendelet értelmében össze kellett írni a vármegye területéről az utolsó három évi ingatlan forgalmát. Ugyanakkor össze kellett állítani azt is, hogy a vonultak hadba és kik az idegenek. A rendeletből nyilván arra lehet következtetni, hogy a hadbavonultak vagyona tulajdonképpen milyen változásoknak volt kitéve.

A rendelet végrehajtása óriási munkát jelentett. At kellett nézni az összes telekkönyvi könyveket s azokból kellett megállapítani az ingatlan forgalmat.

Érdekes volna, ha nyilvánosságra hoznák ezt a kimutatást.

Védekezés a vérhas ellen.

A belügyminiszter körrendeletét küldött valamennyi törvényhatóságnak. A vérhasgyógyító szórummal elért kedvező eredményekre való tekintettel gondoskodott, hogy ez a készítmény hatóságok és magánosok rendelkezésére álljon.

A vérhas elleni szórumot ez idő szerint a budapesti királyi magyar tudomány egyetemi bakteriologiai intézet termeli és hatóságok, gyógyintézetek, ugyszintén magánosok részére kiszolgáltatja és pedig 20 köbcentiméteres adagokban. A szórum ára adagonként négy korona.

Minden adaghoz mellékelve van a használatára és megőrzésére vonatkozó utasítás, melyből kitétnék, hogy egy beteg számára rendszerint több (legább három) adagnak rendelése tanácsos. A szórum a megszáított árnak postautalványon való előzetes beküldése mellett a budapesti királyi magyar tudományegyetem bakteriologiai intézeténél (IX. ker. Rákoss utca 9. sz.) rendelhető meg.

Innen-onnan.

Vasárnap megint megtartották a budapesti szabadkőművesek az ő teadélutánjukat. Ezekben a teadélutánokon tudvalegőleg énekelnek, szavalnak, muzsikálnak, beszélnek a „hárból hazatérő főiskolai szegény diákok javára.”

Eddig rendben van a dolog. A háború után annyi lesz a nyomorúság, a szükség, a szenvedés, hogy igazán szép dologtól művel az, aki ezeken a bajokon segíteni iparkodik. Más lapra tartozik annak konstatalása, hogy a szabadkőművesek ezeken a teadélutánokon épen úgy, mint minden akciójuknál három legyet ütnek egy csapásra. Először megadótatják a jöhízemű profán publikumot, másodsor az összegyűjtött pénzt a saját céljaik szolgálatába állítják és mint a maguk jótékonyágát állítják a világ szeme elé és harmadszor — s ez a fő — minden teadélután buzdognak a port a hiszékeny emberek szemébe.

Most vasárnap Fónagy Béla, az Eötvös páholy főmestere szónokolt. Arról, hogy majd „hazatérnek a mi dicsőségszerző ifjaink. Ezekre vár itthon az egész nemzet haláls a a szabadkőművesség ezeken akar segíteni, ahol szükséges, ahol lehet.”

Hát ez így elmondva igen szépen hangzik. A nemeskeblű főmestert meg is tapsolták érte. Csak az a kis bibije van az egész dolognak, hogy — ha jól emlékszünk rá — 1915. december 5-dikén Fried Jolánék, Loránt Lenkéék s tutti-quantum az egész Galilei kör, az összes szabadkőműves csemeték és csemetenők arról szónokoltak, hogy ők el akarják foglalni — és pedig mentül előbb — azoknak a jórészt (ugye nem kell bizonyítani?) nem szabadkőműves ifjaknak a helyét az egyetemen és korlátozás nélkül az összes pályákon, akik most a lövészárokból küzdenek, szenvednek, vérzenek s fáradt testtel, megrontott egészséggel, lerombolt idegekkel fognak hazatérni.

Igen, ezt hirdették akkor azok, akiket a szabadkőművesek egész nyíltan „a mi hugainknak” neveztek.

Valahol bizonyosan nem mondtak igazat a szabadkőművesek. De ez nem azon a decemberi gyűlésen történt.

Körülbelül három év előtt agyonlőtte magát Várad Zsigmond szabadkőműves főmester. Most a szabadkőművességnek erről a promonzirozott alakjáról hosszú megemlékezést ír valami Grósz Menyhért dr. a Világ tárcarovatában.

Elmondja róla, hogy „szimboluma az ő neve a békés, az igazságos és a föllelé törő haladásnak. Ha megszemélyesítőt kell keresnünk a gondolkodás, a lelkiismeret szabadságának... akkor kevészámúilyenem magyar nagyjaink sorában őt is oda kell helyezni.”

Mi is emlékezünk erre a szerencsétlen emberre, Típusa volt a — valószínűleg hitetlen — szabadkőműves, progresszív zsidónak ő harapta ki az ő vehemens parlamenti támadásaival a megfélemlített Zichy János gróf minisztersége alatt Barkóczy bárót az őfődik ügyosztály élétől.

Grósz Menyhért is konstatalja róla, hogy „gondolkodásának legdominánsabb elemét az antiklerikalizmus képezte. Szinte egész vére át volt ezzel itatva. Alig volt oly nyilvános cselekedete, melyben az antiklerikalizmusnak legáltalább a nyomát ne találhattuk volna fel. Néha vulkanikusán tört ki belőle ez érzés. Ha a közéletben annak legyőzésére került a sor, fáradhatatlan volt az agitálásban, szónoklásban és kapacitásban. E téren nem ismert semmiféle megalkuvást. Igen komolyan vette e küzdelmet. Nyílt fórumon lángoló hévvel támadta a klerikalizmust... stb. stb.”

Ime: így fest a szabadkőműveseknél a békés haladás, a gondolkodás, a lelkiismeret szabadságának barátja! „Vulkanikus, agitál, nem tűr megalkuvást, lángoló hévvel dolgozik”. Más szóval: lebukozza azt, aki másként próbál vagy merészel gondolkodni, mint ő. „Fájlalta, hogy a magyar közönség Voltairt nem ismeri, néhány munkáját le is fordította magyarrá”. „A szekularizációért is lelkesedett, hogy a klerikális hatalomnak a leghatásosabb fegyverét űsse ki a kezéből”. „Ideálja volt a francia laikus iskola, melyben a vallásoktatás helyett erkölcsotani oktatás folyik. (S ahol a sok ifju gonoszlevőt, apachot nevelik. Szerk.) s ezért törekvéseinek egyik fő programpontjaul a felkezeztettség-től mentes állami ingyenes népoktatást tüzte ki”.

Ez a romboló, gyújtogató ember, aki azonban, mint a róla szóló emlékezés írója sejteti, mégis megmaradt annyira zsidónak, hogy a régi-hagyományok, vérbeli kötelekék, stb. gyökérszárait nem tudta eltépni (csak másoknál a keresztényeknél akarta szétzaggatni; ismerjük ezt a fajtát!) — végül is egy revolvergolyóval segített magán. S ezzel oldotta meg — megvalljuk, stilszerűen — az ő nagy problémáit.

S ezt az embert dicsóiti ma, a véres világháború tizenhét évvel, hónapja végén a a szabadkőművesség, mely a multkor olyan szépen szónokolt az ősszetartásról, a a békéségről, a kölcsönös megértésről.

Sok hasznos tulajdonsága van a szabadkőművességnek. Ravasz, ha jónak látja; erőszakos, ha ez látszik célravezetőnek; nemzetközi, ha béke van; hazafias, ha háború idején ennek muszáj lenni; sunyi, álszenteskedő, türelmetlen: csak a memoriaja gyenge. Nem tudja ma, hogy mit mondott tegnap. S ezért éri el lépten-nyomon a magyar közmon-

dás szerint a sorsa előbb, mint a sánta kutyát.

A multkor azt írták a lapok, hogy Tisza István gróf miniszterelnök azt mondotta volna, hogy a kormány azért nem cselekszik radikálisabban a drágaság ellen, hogy „hadd érezzék a front mögött is a háborút.”

Most meg azt beszélük, hogy Harkányi báró kereskedelmi miniszter azt felelte volna az előtte panaszkodó börgyárosok küldöttségének, hogy „ha nem lesz bór és talp, hát járjanak az emberek facipőben, én is abban fogok járni, mert a hadsereg az első!”

Hát ez a két mondas igen szép! annyira szép, hogy az ember szinte gusztust kap koplalni és facipőben járni. Pláne, ilyen miniszterek mellett, akik ennyire együtt éreznek és együtt szenvednek az inséges magyarral! (Itt a szedőgyerekek kiveszi a kezéből a tollat és ettől kezdve ő írja, hogy:

Szépén szenvednek együtt! Szeretném én a háborus drágaságot úgy érezni, mint Tisza István. Meg olyan facipőben járni, mint Harkányi báró!)

Most megint én s csak annyit, hogy igaz, hogy a hadsereg az első, de hisz ott papirosbakkancs járja!

Krix.

Állandó sebesülési pót díj.

A felülvizsgált katonák osztályozásánál általános elvül szolgál, hogy az állandó ellátást csak azoknak itélik oda, akiknek törődöttsége állandó jellegű vagyis gyógyulásra, javulásra kilátást nem nyújt. A jelenleg érvényben levő rendeletek értelmében azonban igen ritkán fordul elő az az eset, hogy egy hadisérültet csak állandó sebesülési pót díjjal lássanak el.

Olyan sérülésekkel ugyanis, melyeknél a sérült keresetképes, a fennálló rendelkezések értelmében fegyveres, esetleg helyi szolgáltatást lehet teljesíteni. A fontosabb testrészek elvesztése vagy bérülése pedig a keresetképeség bizonyos százalékban való csökkentésével jár; ha pedig a keresetképeség csak hátr százalékokkal csökkent, akkor már rokkantsági nyugdíj jár.

Amint látjuk tehát, a hadisérültek osztályozása a leglelkiesmeretesebb elbírálást igényli. Állandó sebesülési pót díjjal ellátott katonákat a tényleges szolgálatban nem lehet visszatartani, csak a szükséges utókezelésre hivatkozhat be. A tényleges állományban csak azokat a „népfelkelői hadiszolgálatra fegyver nélkül alkalmas”-nak osztályozott népkelöket lehet visszatartani, akiknek katonai ellátásra igényük nincs.

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különböző vasznak, törölközők, abrosz, lepadók és zsebkezdők. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak

Háborús életképek a front mögött.

A háboru átalakította az embert, a társadalmat, az országot, a háboru mindent átalakított, még az időjárás sem a régi. A háboru gomomba patáival mindenbe beleáposott, s annyi keserű, sirásra-fakasztó helyzetet teremtett, hogy nem győzi a toll leírni, az ecset nem tudja hűen lefesteni, a száj beleírjad az elpanaszolásába.

A hosszú világfelfordulás új társadalmi osztályokat teremtetett itthon, a font mögött. Az egyik a meggazdagodottak osztálya, a másik a tönkrementeké, a harmadik a mulatóké, a negyedik a nyomorgóké. Vannak ugyan még más zsanérok is, mint például a dologtalanoké, az áskálódóké, a könnyelműeké stb., ezeket azonban rendszerint az említett négy valamelyikébe lehet sorozni. Ezekről főgunk egy-egy életképet bemutatni, csak nagy vonásokkal megrajzolva, a többit az olvasóra bizzuk. Kiki maga fesse meg a teljes képet, gondolkozzék felette, vonja le a következtetéseket, tanuljon belőle.

* — Január 24-ike, este 8 óra. Az elfárasztott munka utáni sétából bandukoltok haza. Elém áll egy öt-hat éves, meztelűs gyerekek, edényel a kezében. Alamisznát kér. Hol a cipő? Nincs. Hol volt? A katonáknál egy kis maradékért. Hányan vagytok testvérek? Heten. Hol van apád? Be-tegen fesszük otthon. A többinek sincs cipője? Nincs. Hát ruhája? Az sincs. Ezt a hősapkát is egy katonabácsi adta. Van-e enniválótok? A katonabácsi adnak a kaszárnyában. Ma is kaptál? Most nem jutott, íres az edényem. Adok neki vacsoraraválót, s elszorult szívvel tovább megyek. Egy hölgygel találkozom. Többször találkozom vele, látszólag jól ismerem. Az utolsó divat szerint öltözve, a lehető legfesszebben. Drága betétes csizma-cipőben, drága szőrmében. Tegnapelőtt is találkoztam vele. Akkor is ilyen fess volt, de másik ruha volt rajta; a cipő is más volt. A mult heten is láttam. Akkor is más volt a drága toilletje.

Hazafelé nem győzött az agyam eleget gondolkozni. Arról gondolkoztam, hogy . . . különben, tetszik sejtieni, hogy miről.

* — A kép címe, mondjuk: a könnyelmű hadsegélyezett asszonyok. Valamennyi életerős, fiatal, néhány gyermekük van. Pontosan kapják a hadisegélyt. A hadjótékonyági intézmények is bőségesen gondoskodnak róluk. Elelem, pénz, ruha, miegymás. Mindez persze a mai drága világban nem elég, ha valaki télenkedik. Dolog helyett azonban inkább az egyik hadjótékonyági intézmény, a Hadsegélyző előszobájában ácsoroghat, hátha megint jut valami a társadalom jószívűségéből. Sokszor és sokat kaptak már, szinte el sem tudják képzelni, hogy háboruban dolgozni is kellene. Verőfényes téli délután, Tömötten tele az a bizonyos előszoba. Várnak, hátha megint papsájt. Egész délután várnak. Ismerik már őket, tehát hiába várnak. Végre estefelé beleunnak a várásba.

Gyerünk haza asszonyok, teázní, szólag meg végre az egyik. És hazameznek. Teáznak-e? Tessék megkérdezni a kereskedőtől, hogy mennyi tumot, teát és cukrot adnak el.

* — Éjeli séta. Vacsora után sétálni mentem. Petőfi-utca sark, Uránia mozgó. Bekukkantottam. Telesztél. Petőfi-utca másik sark, kávéház. Muzsikászó és sok vendég. Ott lépéssel odébb, szintén kávéház. Muzsika, de nem láthatam, hogy mennyi a vendég. Atellenben vendéglő, szintén muzsika meg kitűnő hangulat. Sétáltam tovább. Megint kávéház, aztán megint. Mindegyik zsutolva, a cigány is húzta. Aztán jött a másik mozgó, oda is benéztem. Szerettem volna tulajdonosa lenni. A sok vigás láttára nekem is kedvem szotylyant. Színházba megyek, lón a gyors elhatározásom. Már nem kaptam jegyet. Tovább sétáltam. Dülöngő legények kerültek elélem. Beszédközlőt azt vettem ki, hogy blaumontágotk tegnap. Vasárnap kitűnően mulattak. Még táncoltak is. Valami Julcsa miatti affért magyarázgtak egymásnak. Erőnek erejével mindig katona akart vele táncolni. De nem történt semmi. Békés elintéztést nyert.

Kikerültem a külváros utcáira. Mélyseges csend és csendes sötétség, meg a villanylámpák is állomások. Két gyanús alak surran el mellettem az újságok jutottak az eszembe, melyekben mindennap tyuklopásról meg sonkaelemelésről olvasok. Valószínűleg ezek is ilyesmiben utaznak, gondoltam.

Végre elfáradva, hazafelé vettem az utamat. Az idő már jól éjteltután járt. Sok mindenre emlékeztem. Mentek haza a szőrcakozásból. Vigan, nevetve, mintha egy emberöltővel a háboru után lennék, amikor már a nagy áldozatok gyümölcsét élvezük.

Az jutott eszembe, hogy az emberek korántsem volt ilyen jó kedvűk, mikor a katonák a kaszárnyákban laktak és nem a lővészárokbán.

Honvédeink kitüntetése.

2. o. ezüst vitézségi érmet adtak: Cseh József népfőlkéző, Baumgartner Odón tartalékos hadnagy, Hérics Ferenc őrzetőknek, Mészáros Pál törzsőrmesternek, Gaál János, Mózes János, Tóvizi Lajos és Tökés János szakaszvezetőknek, Dobos Ferenc tizedeseknek, Fiala Károly egyéves önkéntes tizedesnek, Fiesz Ferenc, Horváth János, Smalcz János és Tóth Sándor tizedeseknek, Sz. Németh György őrzetőknek, Szlankamenacs Pál egyévi önk. őrzetőknek, Trínfa Ferenc őrzetőknek, Adam Lajos, Babiczki Ferenc, Bertalan József és Katona Vendel honvédeknek, dr. Nagy Lajos és Salomon Lajos tartalékos zászlósnoknak, Sebestyén Jenő és Strasser Jenő tartalékos hadnagynoknak, Szűcs Iván tart. zászlósnak, Tomanóczy Tivadár hadnagynak, Vobornik Vincze tart. hadnagynak, Halasi Lajos, Kovács László, Grits Ferenc és Tárnok István tart. hadapródoknak, Dörögdi Dezső, Falusy József és Szabó József őrmestereknek, Fischer Lajos, Horváth István, Jäger József, Kis János, Kovács Mihály, Jankovich József, László Ferenc, Mészáros Pál, Famer István, Teszler István, Tomasek József, Schaad János és Szalay György szakaszvezetőknek, Bori Lajos, Csapó István, Csobánczy József, Csörgő József, Dodai Lajos, Madreczki Károly, Müller Sándor, Sárközi János, Sebestyén

István, Spirik Pál, Stádlér Mihály, Stuzer Imre, Tain Ferenc, Varga Ferenc, Vaszta István és Vasanits József tizedeseknek, Barna Mihály, Bajtali József, Illés József, Iszki György, Rents János, Román Flórián és Takács Ferenc őrzetőknek, Adamecz György, Borza Ferenc, Eilhardt Ferenc, Gottwald János, Kaity Antal, Kovács József, Osváth András, Pók László, Reichler Sándor, Schmiegl Péter, Szalay István és Török István honvédeknek a 17. honvéd gyalogezredben; Nagy Antal törzsőrmesternek, Kró István, Pétermann Adam, Rein János és Weber József őrmestereknek, Berki József Gyula, Borbás János, Gutwein Jakab, Horváth János, Horváth Ferenc, Kukucska György, Neszler György, Sebrec Sándor, Szabó István, Wicna János, és Voelcám Lázár szakaszvezetőknek, Fajcsi János tizedes címzetes szakaszvezetőknek, Bayer Ede, Dobozsi Gábor, György András, Herrmann Károly, Herczog János, Juhász János, Kovács Máttyás, Schaller Adam, Szabó Mihály, Szász Mihály, Winter József és Zsoldos János tizedeseknek, Pálop Mihály, Kocsis Sándor, Mészáros Ferenc, Nagy Molnár Béla, Papp István, Tamásy Gyula és Zsiberecs Vendel őrzetőknek, Autaner Ferenc, Birkenstock János, Bogrnár Pál, Bőrcs István, Csenge József, Fiai András, Györfi János, Helényi József, Iván Tódor, Juhász Gyula, Keresztes János, Keresztes Mihály, Kis András, Kis József, Major István, Martin János, Maszler Mihály, Mezei Dénes, Molnár Imre, Müller Konrad, Niederland József, Nuslyák János, Pribek István, Reinhardt János, Ruda László, Schwarz Móricz, Szabó János, Szalai János, Varga Mihály, I. Végf Ferenc és Veréb György honvédeknek, valamennyi a 17. népfelkelő gyalogezredben.

Bronz vitézségi érmet kapott: Huber József honvéd a 17. honvéd gy. ezredben.

(Vége.)

HIREK.

— A hűséges szolgálat jutalma. A Madaras-Hollner féle alapítvány kamatait az idén Klauz Erzsébet és Szabó Erzsébet kapták meg. Klauz Erzsébet kapta már 20 éve, Szabó pedig Tóth Alénnal van alkalmazásban 6 éve. A jutalom átadása a napokban fog megtörténni.

— Dr. Prohászka Ottokár hadiárva házra. Forbágy községből Tornyai Ferenc pelybános 120 koronát küldött mint a gyűjtés eredményét.

— Hósi halál. Arany Sándor kovács iparos, a 17. honvéd gyalogezred katonája, a laibachi hadikórházban meghalt. Temetése szerdán d. u. 4 órakor lesz a szedreskerti temetőben.

— A szegény gyermekekért. Lauschmann Márta és a kis Tóth babák adományából tegnap egy egész szegény gyermeket teitűnk boldoggá, ma természetesen ennek hallatára háromszor annyian jöttek a Fejérmegyei Naplóhoz, hogy adományban részesüljenek. Ezeknek már nem adhattunk; mert elfogyott a ruha meg a cipő. Holnap talán nekik is jut, mert a jószívek bizonyára még fognak hozni ruhát.

— Pro Patria egyület színházadása. Nemes célokra szolgáló irisuági egyület fordúl kért szívet a közönséghez. A Pro Patria egyület, a melynek tagjai a néptársaságok társadalmának kezdők tagjaitól állnak, a hó 31-én d. u. 5 órakor a színházban előadást rendeznek, melynek színpadi és színtársulat tagjai, a legnagyobb készséggel vállalkoztak a legjobb jótekonyságot szolgáló előadás megteremtására. Színpad körül dr. Lauschman Gyulának egyfelvonásos allegorikus képe, a Kartász, melyet a Pro Patria együletnek írt, továbbá a Nemzeti színház műsoráról Gringoire, a melyet Székeshérvár közönsége alig ismer. Keret, gyantán a színtársulat tagjai énekszámokat adnak elő, szavai is lesz, a közzenét pedig a 35-ik győzegezd híres zenekarának klasszikus hangversenye szolgáltatja Köhler Antal karmester vezetésével. A Kartász és Gringoire darabok szerepelt, ugy a többi számokat is német ambcióval tanulják a színtársulat tagjai, hogy az előadás igazi fényes és nagyszerű legyen. A Pro Patria egyület nagyon is egybeforrott Székeshérvár hadjótékonyágával, épp ezért meg vagyunk győződve, hogy közönségünk zsutit házat terem a szép cél érdekében, mert a jövedelem hadjótékonyágot fog gyakorolni, a színtársulat hazafias tette által. Jegyek a Szechenyi és Hübner család fiatal tagjainál, továbbá az Ullmann-féle üzletben a Városháztéren kaphatók.

— A kissbesi ügy finalója. Megirtuk, hogy a város póra a kissbesi gránitbányák részvényvásárlásával békés megegyezéssel fog végződni, amennyiben a város hajlandó a csaknem negygyezer koronás követelés helyett, 180 ezret fizetni. A tanács tegnap foglalkozott az egyezkedés ügyével s magáévá tette.

— Elutasították a fűbirtokdíványt. Lits Ferenc városi bizottsági tag indítványt adott be a városhoz, hogy szállítsák le a fűbirt. Az indítványt a tanács tegnap foglalkozott a elutasította.

Tetemrehívás.

Arany János balladája
a filmep.

APOLLO

MOZGÓ SZÍNHÁZ

Szerdán és csütörtökön,
január 26 és 27-én:

645. sz. sorsjegy

detektívdráma 3 felv.

ÁLARCOS SZERLEM

Dráma 3 felvonásban.

Előadások 6 és 9 órakor.

Rendes helyárak.

— **Gyászhr.** Langmár József szabó, Langmár András Olaj-utcai lakos 16 éves fia hétfőn agyhártyagyulladásban meghalt. Temetése kedden délután 3 órakor volt nagy részvét mellett.

— **Sebesültek érkeztek.** Kedden reggel fél hatórákor egy kórházvonnattal 207 orosz és szerb sebesült katona érkezett Székesfehérvárra, akiket a fogoly hadikórházakban helyeztek el.

— **Buzát loptak.** A tolvajlások még mindig napirenden vannak, nem mulik el nap, hogy feljelentés ne érkezne a rendőrségre. Tegnap Kisteleki Károly Malom-utcai lakos jelentette, hogy éjjel tolvajok jártak házában, akik nagyobb mennyiségű buzát és tolvánkosokat loptak el. A nyomozás természetesen megindult.

— **Szólhados áldetektív.** Érdekes alak állított be a minap a székesfehérvári rendőrségre. Alkalmazást kért a detektívosztálynál, mert ő, mint mondotta, kitűnő detektív. A 44. gyalogezred őrmestere, bizonytalan időre azonban szabadságolták, így hát most ismét érvényesítheti kiváló detektív talentumát. Egyébként Karádon látott először napugorarat, mesélte tovább élete történetét, becsülettel a 26. évet tölpija, s Haiden Iván névre hallgat, de azért a Hajdu nevet is megéri. A rendőrség azonban nem alkalmazta azonnal, hanem előbb a becsülettel eltöltött 26 év története után kezdett kérdezősködni. Az áldetektív erre jónak látta az elszelést, míg komolyabb bajok nem történnék. Haiden multjáról tegnap megérkezett a felvilágosítás, s kislútt, hogy közönséges házasságszédelgő. Sőt már Székesfehérvárott is botányoskodott, két kaszínótól lopott 170 koronát és egy gummikabátot. A jeles firma elfogatása iránt a rendőrség intézkedett.

— **Kiesett a vonatból.** Végzetes szerencsétlenségről értesít bennünket dinnyési tudósítók. A budapesti jövő éjjei vonatból kiesett egy asszony, s súlyos sérüléseket szenvedett. Nyulassy Antal állomásfőnök intézkedésére a szerencsétlen asszonyt azonnal első segélyben részesítették a beszállították Székesfehérvárra a Szent György kórházba. A rendőrség megállapította, hogy Simkó Károlyné a neve, székesfehérvári lakos, Lövölde-utca 4. sz. alatt lakik. Hogy miként történt a szerencsétlenség, még nincs megállapítva.

— **Lugkőoldatot jvított.** Egy kis szűnet után ugylátszik, megint kezdődik a lugkőoldatszezon. Kedden Cserni Mária Demkőhegyi lakos hörpintett belőle s súlyos belső sérüléseivel a Szent György kórházba szállították. Hogy miért nyult a lugkőoldatos pohárhoz, a vizsgálat fogja megállapítani. Nagyön valószínűleg csak véletlenségből történt.

— **Az egyetlen négy filléres országos, keresztény újság az Uj Lap** A laparúsítóknál és üzletekben kapható.

— **Újtítás a női reform-fűzők telen;** gyári lerakatot sikerült szerzenem oly higienikus „Rádium” réform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárúsítás egész megyére Vermes Frigyesnél. Blóus-újdonságok állandó rakatára.

— **Köhögés és rekedtség ellen** a legjobbnak bizonyult háziszser a dr. STÖRK-féle komprimált mell. pasztilla. Egy doboz ára 50 fillér Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerárában, Székesfehérvár, Városháztér.

JÖN JÖN
SIMON JUDITH
JON JON

Nagyszerű újítás folytán gyermekfővételek a legsikerültebben készülnek **VIRAG** műtermében Rákóczi-utca 5. Szolid egységes árak. Telefon 334.

S Z I N H A Z.

Heti műsor:

- Jan. 26. Lili.
- „ 27. Éva. (Heltai Árpád a Népepera tánckomikusának felléptével.)
- „ 28. Mér földkövek (Heltaival.)
- „ 29. Leányvásár. (Heltaival.)
- „ 30. D. u. Drótosztót, Este: Zsuzsi kisasszony.

Az Apolló színház iroda hírei.

Álarcos szerelem a címe annak a legújabb filmalkotásnak, mely ma és holnap kerül színe az Apollóban. A német Olivér filmgyar remekműve ez a kép. Ezenkívül a a világhírű Nordisk gyár legújabb terméke A 645. sz. sorsjegy c. 3 felvonásos detektívdrama is színe kerül.

Az Uránia színház iroda hírei.

Fern Andra Schönberger Róza leányának szereplése az Urániában mindig szenzáció számba megy, de a szerdai, csütörtöki „Tavaszi dé” című főri társadalmi drámában minden eddigi játékát felülmulja. Nem is tudnánk hamarosan hozzá hasonló moziművésznőt találni. Erzelmi kifejezései, fájdalom, boldogság és öröm érzetelcsei, egyáltalán minden mozdulata annyira beszédés és érthető, hogy szavak használata egészen fölöslegessé válik. A dráma tárgya megható és igaz történet, tele festői szépségek és ragyogó toalettekkel.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a **váraljai faiskolában** összegyűlt mintegy 100 kocsi **istállótrágya folyó évi január hó 30-án délután fél 3 órakor** a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen **azonnali készpénzfizetés** mellett eladatik.

Ugyanakkor a **szennyvizszűrő telepen** összegyűlt 3 medence **komposztált trágya** is nyilvános árverésen **azonnali készpénzfizetés** mellett szintén eladatik.

Széhevár, 1916. jan. 23.
Námessy János
tanácsos.

Telefon 233. — Tefon 233.

Szardán és csütörtökön,
január hó. 26 és 27-én:

CARMÍ és FERN ANDRA
IV. SOROZAT

TAVASZI DÉR.

Fern Andra a füzerebben.

Filmregény négyrészben.

Remek pótműsor, közte:

a 62. sz. háborus aktualitás.

Rendes helyárak.

2 előadás fél 7 és 9 órakor.

APRÓHIRDETÉSEK.

Tanulónak jó házból való fiút felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-tér 1. sz. 1

Aki unatkozik, aki olvasni szeret, rendelje meg a két hetenként megjelenő **Milliók könyvét**. Számonként házhoz szállítva 24 fillér. Divallepek is kaphatók, Kaufmann Pál könyvkereskedésében Kossuth-utca 9. sz.

Szabás, varrás és mintarajzolásban alapos oktatás nyerhető, Urán Margit tanítészében, Ybl Miklós-utca 14.

Kárpitos munkákat, ujat és át-dolgozást, szolid kivitelben készít: Turner Imre kárpitos és díszítő Szent István-u. 3 sz.

Mindenesfiut azonnal felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-tér 1. sz.

Nagyszemű ribizkét termő bokrok, bőtermő málnatövek kitűnő fajú eperpalánták kaphatók Széchenyi-utca 26 sz.

Harmoniumot keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

LEGDIVATOSABB

lányka és női filz és tollak, virágok és bársony kalapformák. | mindennemű díszek.

Nagy választék szörmegarnitúrákban.

Bőrcomode és sárcipők. Katonai felszerelés kapható

Kováts Antalnál Székesfehérvár. Városháztér. —

Értesítés! Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy téglagyár-telepem egy modern berendezésű

GŐZMALMOT

állítok fel, melyet e hó végével üzembe hozok. Az **őrlésre szánt gabonát** már e hó 25 től átveszem.

Jó és szolid kiszolgálásról a t. őrlőközönséget előre is biztosíthatom. Szives pártfogást kérve, maradtam

k való tisztelettel
Eppinger Ignác

téglagyár- és gőzmalomtulajdonos.

Telefon 211.